

Passioita

Ennen vanhaan italialaisissa oopperaesityksissä vallitsi hulvaton meno. Ihmiset liikkuvat ja hälisivät katsomossa kuin nousuhumalaiset suomalaiset turistit Estonia-teatterissa. Välistä poistuttiin ottamaan näkäräisiä. Sitten joku äkkäsi, että hei nyt tulee mukava aaria, mennään kuuntelemaan. Myöhemmin kun oopperasta tuli draamaa, ruvettiin istumaan paremmin paikoillaan.

Historiakirjojen mukaan myös kirkkomusiikin, siis myös passioiden esityksissä vallitsi parisen sataa vuotta sitten vähän samanlainen kalabaliikki. Otettiin olutta ja parannettiin maailmaa. Välillä kuunneltiin parhaita paloja vähän tarkemmin. Vasta kun luterilainen vakavamielisyys vahvistui 1800-luvulla, passioitakin piti kuunnella hiljaa ja hartaasti.

Perniöön oli saatu taas huomattava musiikkiesitys. Jo joitakin vuosia Turun puolesta on kantautunut kaikuja taitavasta orkesterista ja kamarikuorosta nimeltä Kuninkaantien muusikot. Ryhmän ideana on esittää harvinaisia teoksia ja elvyttää sukupuuttoon kuolevia soittimia. Kuninkaantien muusikot veti Perniön kirkon täpötäyteen.

Kuninkaantien muusikoihin kuuluneen aikaisemman ohjelmiston perusteella muutama kymmenen laulajaa ja soittajaa. Perniön kirkossa esiintyi kuitenkin vain 12-jäseninen kuoro, kahdeksan miestä ja neljä naista. Kuultiin 400 vuotta vanha Melchior Vulpiuksen passio. Säestäviä soittimia ei sen ajan tyylin mukaan käytetty, vaan koko esitys vietiin läpi laulaen.

Koko tarina laulettiin vanhalla suomella, jota ainakin suomalaisen on yllättävän helppo ymmärtää. Evankelistan ja Jeesuksen pitkät lauluosuudet olivat barokkiajan tapaan monotoonista, vähän kuin puhelaulua. Heti kun kuoro pääsi asiaan, tunnelma tiivistyi, ja penkissäkin karvat alkoivat nousta pystyyn. Se oli kyllä komeaa!

Harvat naissäkeet lauloi yllättäen mies, millä varmaan kunnioitettiin vanhaa esitystapaa. Ennen vanhaan naiset eivät saaneet esiintyä kirkoissa. Heleä-ääniset kastraatit hoitivat naisosat.

Moniääniset kuoro-osuudet siis sävähdyttivät. Tällainen tavallinen pulliainen aina ihmettelee, miten laulaja vaan pitää tarkasti stemmansa, vaikka vieruskaveri laulaa ”väärin”. Yksittäisistä laulajista minun korvaani komeimmin veti Pilatus. Osuudet olivat aika lyhyitä, mutta Aapo Korhonen sai niihin voimaa ja tunnetta. Myös basso kaikui kirkossa mahtavasti.

Konsertti oli ilmainen. Edes ohjelmasta ei saanut maksaa. Ja se ohjelmalehtinen olikin todella taitavasti laadittu. Melchior Vulpiuksesta löytyy netistä hyvin vähän tietoa. Kuninkaantien muusikoiden vihkosesta sai lukea pitkät lorut tästä lähes itseoppineesta kanttorista. Lisäksi ohjelmaan oli painettu useita nuotteja ja passion libretto kokonaisuudessaan. Hienoa jälkeä!

Torstai-iltana sopivasti ennen Perniön passiota radiosta tuli hieno Baden-Badenissa äänitetty Bachin Matteus-passio. Kuuntelimme sitä alkuperäisessä hengessä. Katselin syrjäsilmillä teeveestä jääkiekon play off -matsia ja kumppani seurasi tietokoneesta tennistä Miamiasta. Molemmilla oli äännet pienimmillään, ja taustalla pauhasi Bach. Eikä tässä vielä kaikki. Perjantai-iltana pian Perniön passion jälkeen radioitiin Garnegie Hallista taltioitu upea Bachin Johannes-passio.

Oli siinä passiota passion päälle. Ei kuitenkaan mitään kärsimystä.

pajen